

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte – Anatolie Țurcan,

Judecători – Sergiu Daguța, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, Ion Malanciuc

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Bodareu Octavian*, împotriva deciziei din 03 mai 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală de învinuire a lui

Casco Igor XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în raionul XXXXX, anterior necondamnat,

Crestinov Alexandr XXXX, născut la XXXX, originar și domiciliat în XXXXX, anterior necondamnat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 19.06.2019 – 28.12.2021;

instanța de apel: 26.01.2022-03.05.2022;

instanța de recurs: 26.01.2022 – 23.08.2023.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale, completul de judecată,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, Casco Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și în baza acestei Legi a fost condamnat la 9 (nouă) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de administrare și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe termen de 3 (trei) ani.

S-a aplicat în privința lui Casco Igor măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, cu menținerea acesteia până la devenirea definitivă a sentinței, și care va înceta de drept la punerea în executare a sentinței de condamnare.

S-a dispus calcularea termenului de ispășire a pedepsei din data devenirii definitive și executorie a sentinței.

Tot prin sentința sus menționată, Crestinov Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și în baza

acestei Legi a fost condamnat la 8 (opt) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de administrare și răspunderea materială a bunurilor altor persoane pe termen de 3 (trei) ani.

S-a aplicat în privința lui Crestinov Alexandr măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea, cu menținerea acesteia până la devenirea definitivă a sentinței, și care va înceta de drept la punerea în executare a sentinței de condamnare.

S-a dispus calcularea termenului de ispășire a pedepsei din data devenirii definitive și executorie a sentinței.

A fost decisă soarta corpurilor delictive, cu dispunerea ridicării sechestrului de pe bunurile puse sub sechestru.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, prima instanță a constatat că, Casco Igor Boris, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin înțelegere prealabilă cu directorul SRL „Luxagro Service”, Crestinov Alexandr, a.n.XXXXX, domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX, acționând cu unică intenție, având drept scop dobândirea ilicită a bunurilor de la directorul SRL „Soragrorai”, Răilean Ion, a decis să comită escrocheria în proporții deosebit de mari, deposedându-l ilegal pe ultimul de combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX.

În acest scop, având la mână factura fiscală cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, conform căreia SRL „Luxagro Service”, întreprindere care de facto o gestionează, s-a obligat să livreze, iar SRL „Soragrorai” să primească mai multe bunuri mobile, inclusiv combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX, a cărei drept de proprietate îi aparținea, știind astfel cu certitudine că combina deja era înstrăinată de iure directorului SRL „Soragrorai”, Răilean Ion, la prețul de 273 000 lei, asigurându-l pe fondul relațiilor amicale dintre el și acesta, că îi va livra ulterior combina, *prezentând astfel ca adevărată o faptă mincinoasă* în privința părților naturii actului juridic și acționând în continuare sub pretextul că din cauza unor probleme personale nu se poate prezenta la Inspectoratul „Intehagro” din or. Dondușeni pentru a scoate combina de la evidență din proprietatea sa, eliberându-i lui Răilean Ion doar pașaportul tehnic al combinei înregistrat cu drept de proprietate după el și dând în continuare dovadă de un comportament viclean, s-a prezentat ulterior la Inspectoratul „Intehagro” din or. Dondușeni, unde a depus cerere în adresa Inspectoratului, declarând pierderea pașaportului tehnic al combinei model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX și determinându-l pe inginerul-inspector teritorial „Intehagro” Dondușeni, Țurcan Vasile de acest fapt, i s-a eliberat duplicatul acestui certificat și în momentul intrării în posesie a acestuia, intenționat a înstrăinat la data de 12.04.2018 combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX unei terțe persoane, fără a-și onora obligația asumată față de Răilean Ion, conform facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 de livrare a combinei în adresa acestuia, fie de restituire a banilor în sumă de 273 000 lei, achitați de către ultimul pentru costul combinei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă în valoare totală de 273 000 lei.

Astfel, acțiunile inculpatului Casco Igor au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii*”

și părților actului juridic nul și anulabil, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile, săvârșit în proporții deosebit de mari.”

Totodată, prima instanță a constatat că Crestinov Alexandr, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin înțelegere prealabilă cu cet. Casco Igor Boris, a.n.XXXXX, acționând cu unică intenție, având drept scop dobândirea ilicită a bunurilor de la directorul SRL „Soragrorai”, Răilean Ion, au decis să comită escrocheria în proporții deosebit de mari, deposedându-l ilegal pe ultimul de combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX.

În acest scop, acționând în calitate de director al SRL „Luxagro Service”, întreprindere care de facto o gestionează cet. Casco Igor, după desfășurarea tranzacției de vânzare-cumpărare între el, în calitate de vânzător și directorul SRL „Soragrorai”, Răilean Ion, în calitate de cumpărător, în baza facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, conform căreia SRL „Luxagro Service” s-a obligat să livreze, iar SRL „Soragrorai” să primească mai multe bunuri mobile, inclusiv combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX, a cărei drept de proprietate îi aparținea cet. Casco Igor, știind astfel cu certitudine că combina deja era înstrăinată de iure directorului SRL „Soragrorai”, Răilean Ion, la prețul de 273 000 lei MD, asigurându-l pe ultimul, că îi va livra ulterior combina, prezentând astfel ca adevărată o faptă mincinoasă în privința părților naturii actului juridic și acționând în continuare în complicitate cu cet. Casco Igor, ultimul, sub pretextul că din cauza unor probleme personale nu se poate prezenta la Inspectoratul „Intehagro” din or. Dondușeni pentru a scoate combina de la evidență din proprietatea sa, eliberându-i lui Răilean Ion doar pașaportul tehnic al combinei înregistrat cu drept de proprietate după el și dând în continuare dovadă de un comportament viclean, s-a prezentat ulterior la Inspectoratul „Intehagro” din or. Dondușeni, unde a depus cerere în adresa Inspectoratului, declarând pierderea pașaportului tehnic al combinei model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX și determinându-l pe inginerul-inspector teritorial „Intehagro” Dondușeni, Țurcan Vasile de acest fapt, i s-a eliberat duplicatul acestui certificat și în momentul intrării în posesie a acestuia, au înstrăinat la data de 12.04.2018 combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX unei terțe persoane, fără a-și onora obligația asumată față de Răilean Ion, conform facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 de livrare a combinei în adresa acestuia, fie de restituire a banilor în sumă de 273 000 lei, achitați de către ultimul pentru costul combinei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă în valoare totală de 273 000 lei MD.

Astfel, acțiunile inculpatului Crestinov Alexandr au fost încadrate juridic în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, conform indicilor calificativi – „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic nul și anulabil, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile, săvârșit în proporții deosebit de mari.”

3. Împotriva sentinței a declarat apel:

3.1. Avocatul *Corneliu Vlad* în interesele inculpatului Casco Igor, prin care a solicitat casarea sentinței din 28.12.2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central, cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care Casco Igor să fie achitat pe învinuirea de comitere a faptei prevăzute la art.190 alin. (5) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea apelului avocatul a motivat că prima instanță:

- a condamnat inculpatul Casco Igor Boris în lipsa unor probe certe, și nu a motivat argumentele apărării și respingerea probelor prezentate de partea apărării, întemeindu-și sentința exclusiv pe probele acuzării care în esența lor nu indică la existența în acțiunile inculpatului Casco Igor a elementelor constitutive ale infracțiunii încriminate;

- nu a luat în considerație că în între Răilean Ion reprezentantul SRL „Soragrorai” și Casco Igor reprezentantul SRL „Luxagro-Service” au existat relații contractuale de arendă, a mai multe terenurile agricole, iar Răilean Ion și SRL „Soragrorai” înregistrau mai multe datorii atât față de SRL „Luxagro-Service”, cât și față de Casco Igor Boris, ceea ce indică la multiplele relații dintre aceștia derulate de mai mult timp,

- neîntemeiat a făcut trimitere la declarațiile martorilor Cucicov Ion, Țurcan Vasile, Gagiu Vădim, Melnic Vitalie în suportul poziției de condamnare a inculpatului, însă declarațiile acestora nu indică faptul că inculpatul Casco Igor ar fi comis pretinsa faptă de escrocherie încriminată,

- nu a supus aprecierii următoarele înscrisuri care îl dezvinovățesc pe inculpatul Casco Igor Boris: - contractul de activitate comună din 07.04.2018 încheiat între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” (vol.I, f.d. 37, f.d. 100-101); - contractul de vânzare-cumpărare din 01.10.2017 încheiat între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” (vol. I, f.d. 39); - actul de verificare privind decontările reciproce la data de 16.06.2018 dintre SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai”, prin care se atestă că SRL „Soragrorai” înregistrează datorii față de SRL „Luxagro-Service” (vol. I, f.d. 41); - factura fiscală seria, nr. AAB 1953786 din 01.10.2018, prin care SRL „Luxagro- Service” a transmis în subarendă terenuri agricole la SRL „Soragrorai” (vol. I, f.d. 102); - actul de verificare privind decontările reciproce la data de 08.10.2018 dintre SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai”, prin care se atestă că SRL „Soragrorai” înregistrează datorie în mărime de 411648 lei față de SRL „Luxagro-Service” (vol. I, f.d. 103-104); - Decizia Curții de Apel Bălți nr.2ri-11/18 din 27.06.2018 în care se regăsesc constatări irefuzabile privitor la starea de insolvabilitate a SRL ”Soragrorai” încă din anul, 2017 (vol.I, f.d.94- 98);- hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 10.09.2018 prin care a fost constatată insolvabilitatea SRL „Soragrorai” și desemnat în calitate de administrator al insolvabilității, Melnic Vitalie (vol. II, f.d. 137); - recipisa din 01.12.2021 prin care se confirmă că Casco Igor Boris a restituit lui Răilean Ion suma de 273000 lei (vol. III, f.d. 165); - declarațiile inculpatului Casco Igor Boris date în ședința de judecată a instanței de fond,

- nu a delimitat escrocheria de încălcarea normelor de drept civil, limita între relațiile civile și o escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei prin abuz de încredere și înșelăciune,

- nu a examinat efectiv rechizitoriul și a trecut cu vederea mai multe carențe ale actului de învinuire față de Casco Igor care nu este clară și nu corespunde exigențelor instituite de art. 296 Cod de procedură penală (se indică în rechizitoriu

că Casco Igor l-a deposedat de fapt pe Răilean Ion de combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î XXXXX, și nu se face referire la SRL „Soragrorai”).

- la baza învinuirii a fost pus anume Contractul de vânzare-cumpărare din 01.10.2017 încheiat între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai”. Prin urmare, apare întrebarea: pe cine se pretinde că ar fi deposedat Casco Igor pe Răilean Ion sau pe SRL „Soragrorai”?

3.2. Inculpatul *Crestinov Alexandr* prin care a solicitat casarea sentinței din 28.12.2021 a Judecătorei Soroaca, sediul central, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat Crestinov Alexandr învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea temeiniciei apelului, inculpatul Crestinov Alexandr a menționat că, întreg ansamblu de probe prezentate și cercetate în prima instanță confirmă neconstatarea existenței faptei prejudiciabile de escrocherie în proporții deosebit de mari, și nu s-a atestat probe în favoarea vinovăției sale,

- la momentul înstrăinării combinei de model „PCM 142 ACROS 530” către SRL „Agroprofit”, aceasta se afla la păstrare anume la Casco Igor, nefiind ridicată de către Railean Ion din cauza că era defectată,

- recipisa privind garantarea lipsei viciilor juridice la înstrăinarea combinei către SRL „Agroprofit” (combina nu era gajată, sechestrată) a fost semnată anume de către inculpatul Casco Igor,

- duplicatul pașaportului tehnic al combinei de model „PCM 142 ACROS 530” a fost eliberat în temeiul declarației lui Casco Igor privind pierderea pașaportului tehnic,

- restituirea daunei reprezentantului părții vătămate Railean Ion în cuantum de 273 000 lei a fost realizată anume de către inculpatul Casco Igor,

- intenția inculpatului Casco Igor de a înstrăina combina de model „PCM 142 ACROS 530” către SRL „Agroprofit” nu i-a fost comunicată,

- la momentul pretensei infracțiuni Crestinov Alexandr era un administrator de iure (nominal) al SRL „Luxagro-Service”, societatea comercială fiind condusă în realitate de către inculpatul Casco Igor, astfel, conducătorul de fapt al persoanei juridice urmează a fi tras la răspundere pentru fapta comisă,

- prima instanță la examinarea cauzei, a dispus condamnarea în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, reținând fapta așa cum a fost indicată în rechizitoriu, potrivit calificativelor din redacția nouă, însă nu a ținut cont că fapta încriminată inculpatului Crestinov Alexandr a fost comisă, potrivit rechizitoriului, la data de 12.04.2018, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art.190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018,

- în ceea ce privește prima circumstanță de reținere la calificare a infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal - deposedarea părții vătămate de combina procurată anterior de aceasta, dobândind ilicit astfel combina în litigiu, prin inducerea în eroare a părții vătămate cu privire la natura și părțile actului juridic, manifestând un comportament dolosiv și viclean, a subliniat că aceasta este într-o contradicție vădită cu interpretările date de către Curtea Constituțională în pct. 24 din Decizia nr.126 din 15.11.2018, potrivit căruia: *„Neexecutarea obligațiilor care derivă dintr-un contract încheiat nu poate fi calificată ca infracțiune de escrocherie dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere frauduloase față de creditorul obligației până la și pentru încheierea contractului ”*,

- la examinarea cauzei în privința a mai multor inculpați, sentința trebuie să conțină analiza probelor în privința fiecărui inculpat, însă prima instanță s-a limitat la enumerarea probelor prezentate de partea acuzării, fără a face o apreciere detaliată a acestora în corespundere cu cerințele impuse de lege,

- nu a fost stabilit în mod incontestabil când a apărut intenția infracțională a inculpaților, până la eliberarea facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 sau ulterior procurării de către SRL „Soragrorai” a combinei,

- nu a clarificat cine era proprietarul real al combinei de model „PCM 142 ACROS 530” la data semnării facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, precum și la data înstrăinării acesteia SRL „Agroprofit” de către inculpatul Casco Igor, în baza Actului de achiziție a mărfurilor din 11.04.2018, semnat între SRL „Agroprofit” și Casco Igor,

- nu a fost constatată modalitatea achitării prețului combinei de către administratorul SRL „Soragrorai”, Railean Ion or, declarațiile ultimului sunt contradictorii, în instanță a declarat că a achitat datoria față de SRL „Luxagro Service”, prin contractul de cesiune cu SRL „Dro Marsat”,

- nu a stabilit, care sunt acele circumstanțe, care exclud în principiu incidența la caz a raporturilor de drept juridico-civile,

- nu a clarificat, în afara oricărui dubiu rezonabil, dacă banii încasați de la SRL „Agroprofit” de către Casco Igor au fost sau nu introduși în contul SRL „Luxagro Service”.

Cu privire la alegația instanței cum că banii dobândiți de pe urma revânzării combinei de către Casco Igor, nu și i-a luat sie, ci i-a depus în contul SRL „Luxagro Service”, directorul căreia este Crestinov Alexandr, ceea ce exclude (în concepția instanței) că nu a cunoscut despre acțiunile întreprinse de către Casco Igor, în replică indică că, nu există niciun înscris administrat în cauza penală nr.2018320420 care ar dovedi că mijloacele financiare încasate în numerar de către Casco Igor, urmare a revânzării combinei ar fi fost depuse ulterior în contabilitatea SRL „Luxagro Service”.

Din aceste rațiuni consideră că, la caz este prezența unei motivații insuficiente a vinovăției care se apreciază ca un viciu de judecată, care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a o casa și a dispune pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Consideră că, în contextul în care, învinuirea adusă lui Crestinov A. face referire (abstractă) la un prejudiciu cauzat, având în vedere incertitudinea existenței sau inexistenței carorva datorii din partea SRL „Soragrorai” față de între SRL „Luxagro Service”, nefiind clară modalitatea de stingere a obligației de achitare a prețului combinei de către administratorul SRL „Soragrorai”, Railean Ion, iar la materialele cauzei penale lipsește o expertiză judiciară contabilă, în speță, s-a produs o condamnare arbitrară a inculpatului Crestinov Alexandr în lumina jurisprudenței CtEDO invocate supra.

3.3. Partea vătămată SRL „Soragrorai”, reprezentată de Railean Ion prin care a solicitat casarea sentinței din 28.12.2021 a Judecătoriei Soroca, sediul central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Casco Igor și Crestinov Alexandr să fie achitați pe învinuirea de comitere a faptei prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii de apel a invocat că, nu a avut intenția ca inculpații să fie pedepsiți cu privațiune de libertate, ci doar să fie determinați de către poliție să-i restituie combina sau valoarea acesteia.

A susținut că au fost relațiile contractuale dintre SRL „Soragrorai” și inculpați, și sunt relații civile care urmau a fi soluționate pe cale civilă, însă deoarece nu cunoștea terminologia juridică s-a adresat direct cu plângere la poliție, dar nu în instanța civilă, așa cum prevede legea.

Inculpații i-au restituit valoarea combinei în mărime de 273 000 lei, fapt confirmat prin recipisa eliberată de către Railean Ion, în care a indicat că nu mai are careva pretenții civile față de Casco Igor și SRL „Luxagro-Service”.

Consideră că, pedeapsa aplicată inculpaților este una extrem de aspră, inechitabilă și aceștia nu ar trebui să fie pedepsiți penal, dar să fie achitați.

4. Prin decizia din 03 mai 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelul părții vătămate SRL ”Soragrorai”, reprezentat de Ion Răilean, apelul avocatului Corneliu Vlad înaintat în interesele inculpatului Casco Igor și apelul inculpatului Crestinov Alexandr declarate împotriva sentinței, au fost admise, s-a dispus casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Casco Igor Boris învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Crestinov Alexandr Iurii învinuit în baza art. 190 alin. (5) Cod penal a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost dispusă ridicarea sechestrului autorizat de judecătorul de instrucție prin încheierea din 21.01.2019 a Judecătoriei Soroca, de pe bunul mobil - combina de model „PCM 142 ACROS 530”, cu n/î TAN 383, anul fabricației 2008, cu nr. motorului 80249279 și nr. șasiului 000720.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță a judecat unilateral și superficial cauza, în lipsa unei cercetări obiective a probelor, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, ce au dus la emiterea pe caz a unei soluții neîntemeiate și eronate în privința lui Casco Igor și Crestinov Alexandr.

Totodată, a motivat că a fost lăsat fără examinare argumentele apărării, nu a răspuns la o serie de argumente ale apărării, ceea ce indică la superficialitatea examinării și soluționării cauzei, nu a verificat și cercetat probele care de fapt indică la existența relațiilor civile între inculpați și Răilean Ion, SRL „Soragrorai”, SRL „Luxagro-Service”.

Instanța de apel analizând în ansamblu probele prezentate, inclusiv procesele-verbale ale acțiunilor de urmărire penală, a considerat că inculpații necesită să fie achitați pe motiv că faptele acestora nu întrunesc elementele infracțiunii, concluzie bazată pe următoarele circumstanțe ale cauzei și prevederile legii.

Sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este

subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Raționamentul dat se fundamentează pe faptul că sentința de achitare se adoptă în baza temeiului prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii (lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie).

Instanța de apel a constatat că, la caz lipsește latura obiectivă cât și subiectivă, rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele de fapt, a constatat că în acțiunile inculpaților Casco Igor și Crestinov Alexandr, pe parcursul cercetării judecătorești, nu s-a confirmat elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal.

Între Răilean Ion în calitate de reprezentant al SRL „Soragrorai” și Casco Igor, SRL „Luxagro-Service” au existat relații contractuale de arendă terenurile agricole din s. Baroncea, iar Răilean Ion și SRL „Soragrorai” și înregistrau mai multe datorii atât față de SRL „Luxagro-Service”, cât și față de Casco Igor, ceea ce indică la multiplele relații dintre aceștia derulate de mai mult timp.

Din declarațiile martorului Nicolaescu Iurie date în ședință de judecată, se confirmă că Răilean Ion a fost dator lui Casco Igor în baza unui contract de arendă. Or, acesta în cadrul declarațiilor făcute în calitate de martor a menționat că: *„A aflat din discuția cu Răilean Ion că a fost dator lui Casco Igor în baza unui contract de arendă”*.

Între aceștia au apărut mai multe litigii legate de însăși executarea obligațiilor ce rezultă din contractele de arendă a terenurilor agricole, din contractele privind livrarea de bunuri, precum și din contractul de colaborare în comun, ce urmau a fi deferite spre examinare și soluționare instanței de drept comun, fără a recurge la implicarea organelor de drept în soluționarea unor diferențe civile.

Din declarațiile martorilor Cucicov Ion, Țurcan Vasile, Găgiu Vădim, Melnic Vitalie, nu se indică la faptul că inculpatul Casco Igor și că inculpatul Crestinov Alexandr ar fi comis pretinsa faptă de escrocherie încriminată de procuror.

Acuzarea nu a prezentat probe prin care s-ar fi constatat modalitatea săvârșirii *inducerii în eroare*, care poate fi verbală, scrisă sau sub forma unor acțiuni concludente, după cum nu a constatat care este totuși obiectul material a infracțiunii de escrocherie: *combina de model „PCM 142 ACROS 530” sau mijloacele financiare dobândite în cuantum de 273 000 lei*.

A considerat că acuzarea nu a prezentat, și prima instanță nu a stabilit în deplină măsură circumstanțele de fapt și de drept, ceea ce a dus la pronunțarea unei sentințe distorsionate de la soluția corectă, fiind omise circumstanțe importante, și anume:

- nu a stabilit, în mod incontestabil, când a apărut intenția infracțională a inculpaților: până la eliberarea facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 sau ulterior procurării de către SRL „Soragrorai” a combinei;

- nu a clarificat cine era proprietarul real al combinei de model „PCM 142 ACROS 530” la data semnării facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, precum și la data înstrăinării acesteia SRL „Agroprofit” de către inculpatul Casco Igor, în baza Actului de achiziție a mărfurilor din 11.04.2018 semnat între SRL „Agroprofit” și Casco Igor;

- nu a fost constatată modalitatea achitării prețului combinei de către administratorul SRL „Soragrorai”, Railean Ion; or, declarațiile ultimului sunt contradictorii, cel puțin în instanță reprezentantul părții vătămate a declarat că a achitat datoria față de SRL „Luxagro Service”, prin contractul de cesiune cu SRL „Dro Marsat”. Acest contract de cesiune datează cu 23.01.2018 semnat între SRL „Luxagro-Service” în calitate de creditor, SRL „Soragrorai”, în calitate de debitor și SRL „Dro Marsat”, în calitate de debitor nou (Vol 1, f.d. 42-43);

- nu a fost constatată, în mod rezonabil, dacă SRL „Soragrorai” ar fi avut față de SRL „Luxagro Service” careva datorii;

- nu a pătruns în esența argumentelor apărării prin care s-a invocat neclaritatea actului de învinuire, fiind înfăptuită o cercetare superficială a aspectelor enunțate;

- nu a stabilit, care sunt acele circumstanțe, care exclud în principiu incidența la caz a raporturilor de drept juridico-civile;

- nu a clarificat, în afara oricărui dubiu rezonabil, dacă banii încasați de la SRL „Agroprofit” de către Casco Igor au fost sau nu introduși în contul SRL „Luxagro Service”;

- raporturile economico-financiare între aceste entități poartă confirmare documentară.

Conform actului de verificare contabilă a situației decontărilor reciproce între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” la situația din 08.10.2018, observăm următoarea situație: 1). La 01.01.2016 - soldul între societăți era 0 lei; 2). La 14.12.2016 soldul era de 1 200 000 lei în favoarea SRL „Luxagro-Service” (livrare de mărfuri și servicii); 3). La 15.02.2017, SRL „Soragrorai” a stins din datorie suma de 500 25 000 lei (transfer); 4). La 28.03.2017, SRL „Soragrorai” a stins din datorie suma de 890 410 lei (livrare de mărfuri și servicii); 5). La 01.10.2017 SRL „Soragrorai” a devenit dator suplimentar cu suma de 612 610 lei (tranzacția de cumpărare a combinelor); 6). La 23.01.2018 SRL „Soragrorai” a stins din datorie suma de 370 552 lei (tranzacția cu SRL „Dro Marsat”).

Ulterior, la data de 07.04.2018, adică peste jumătate de an de la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a tehnicii agricole, la propunerea lui Răilean Ion, între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” (reprezentată de Răilean Ion) a fost încheiat un contract de activitate comună, fiind stabilite în p.2 din contract, drepturile și obligațiile fiecăreia dintre acestea.

Conform evidenței contabile, la data încheierii contractului din 07.04.2018, SRL „Soragrorai” datora către SRL „Luxagro-Service” cel puțin 51 648 lei (vol.I, f.d.104), fapt ce confirmă colaborarea economică a părților în cauză.

La data de 07.04.2018 raporturile juridice între SRL „Luxagro-Service” (Casco Igor, Crestinov Alexandr) și SRL „Soragrorai” (Răilean Ion), nu aveau inclusă o careva componentă penală, ca rezultat al ne-livrării combinei.

Corespunzător, problema combinei respective, atestă în realitate existența unui drept de retenție pe care îl avea SRL „Luxagro-Service” față de SRL „Soragrorai”.

Totodată, a atras atenție că contractul de colaborare între SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” din 07.04.2018, a fost semnat de către Răilean Ion, în calitate de administrator statutar al SRL „Soragrorai”, la momentul când această societate se afla deja în perioada provizorie, fapt ce se confirmă prin încheierea Judecătorei Soroca, sediul Florești nr.2i- 19/18 din 22.02.2018.

Analizând tot spectrul actelor prezentate, constată că relațiile contractuale dintre SRL „Luxagro-Service” și SRL „Soragrorai” au continuat până în momentul apariției pretențiilor de ordin penal. Adică, ulterior începerii derulării colaborării economice.

La data de 30.10.2018, administratorul insolvenței SRL „Soragrorai”, Melnic Vitalie a contestat în instanța de judecată contractul de activitate comună din 07.04.2018 menționat mai sus, încheiat cu SRL „Luxagro-Service”, însă prin hotărârea Judecătoria Soroca, sediul Florești nr. 2i-1/19 din 04.09.2020, acțiunea acestuia a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, hotărârea devenind irevocabilă prin neatacare de către Melnic Vitalie.

Pe de altă parte, potrivit declarațiilor, administratorul insolvenței SRL „Soragrorai”, Vitalie Melnic a declarat că: SRL „Luxagro-Service” s-a obligat să livreze în baza facturii fiscale seria DAA 08723312 din 01.10.2017 către SRL „Soragrorai” mai multe bunuri mobile, inclusiv două combine de marca PCM 142 ACROS - 530 și că, cu regret, din aceste două combine vizate SRL „Soragrorai” a primit efectiv numai una, cealaltă nefiind livrată și că cea nelivrată a cu n/î XXXXX a fost obiectul a mai multor tentative de înstrăinare propriu-zisă. Mai indică administratorul insolvenței că, cet. Casco Igor este factorul real decizional din cadrul SRL „Luxagro-Service”, a întocmit contractul de vânzare-cumpărare potrivit căruia Casco Igor a vândut iar Răilean Ion a cumpărat combina combină PCM 142 ACROS - 530, n/î TAJ la prețul de 273000 lei.

A constatat că combina PCM 142 ACROS - 530 ne livrată de către SRL „Luxagro-Service” (Casco Igor, Crestinov ALEXANDR) către SRL „Soragrorai” (Răilean Ion), în cumul cu întreg amalgamul de raporturi juridice între aceste persoane/entități: Contractul de vânzare-cumpărare din 01.10.2017; Contractul de activitate în comun din 07.04.2018; Existența datoriei SRL „Soragrorai” în mărime de 411648 lei către SRL „Luxagro-Service”; Contractul de cesiune între SRL „LuxagroService” și SRL „Dro Morsat” din 23.01.2018 - atestă în mod evident că natura relațiilor derulate este una civilă și prin urmare toate eventuale pretenții între participanții la raporturile juridice respective, în cumulul lor, urmau a fi clarificate exclusiv prin intermediul mecanismelor juridice procesual-civile, în final lipsa bunului în masa debitoare a SRL „Soragrorai”, putea a fi eventual recuperată prin acțiunea de revendicare a bunului, iar în lipsa acestuia a mijloacelor financiare prin acțiunea de poprire.

A dat aprecierii apelului părții vătămate în motivarea cererii a menționat că, nu a avut intenția ca inculpații să fie pedepsiți cu privațiune de libertate, ci doar să fie determinați de către poliție să-i restituie combina sau valoarea acesteia. Sunt în relații civile - relațiile contractuale dintre SRL „Soragrorai” și inculpați sunt relații civile și urmau a fi soluționate pe cale civilă, însă deoarece nu cunoaște terminologia juridică s-a adresat direct cu plângere la poliție, dar nu în instanța civilă, așa cum prevede legea.

De către inculpați i-a fost restituită valoarea combinei în mărime de 273 000 lei, fapt confirmat prin recipisa eliberată de către Railean Ion, în care s-a indicat că nu mai are careva pretenții civile față de Casco Igor și SRL „Luxagro-Service”.

Prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, norma de încriminare din această cauză - art. 190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”; în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Din 17 august 2018, art. 190 alin. (1) Cod penal, avea următorul cuprins: „*Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*”.

Concomitent, din conținutul sentinței rezultă că, prima instanță la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpatului Casco Igor Boris în baza art.190 alin. (5) Cod penal și a inculpatului Crestinov Alexandr în baza art.190 alin. (5) Cod penal, reținând faptele potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: „*escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare... care a produs daune considerabile, săvârșit în proporții deosebit de mari*”.

În acest context, este evidentă concluzia că acuzarea și prima instanță, la judecarea cauzei nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului Casco Igor Boris și a inculpatului Crestinov Alexandr Iurii se incriminează a fi comisă în perioada octombrie 2017 - aprilie 2018, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018.

Prima instanță, urma să țină cont de faptul că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile. Mai mult de atât, în acțiunile inculpaților au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (octombrie 2017 - aprilie 2018) nu erau prevăzute de legea penală.

Astfel, a conchis că, la caz, este incident temeiul prevăzut de art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod de procedură penală, și anume fapta inculpatului Casco Igor și a inculpatului Crestinov Alexandr nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Lipsa unei părți componente ale infracțiunii echivalează cu lipsa elementelor constitutive a infracțiunii, iar în condițiile când din învinuirea adusă lipsesc semnele obligatorii a elementelor componente de infracțiune, și Colegiul penal a Curții de Apel Bălți, a apreciat ca fiind justă prezența temeiului prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

A stabilit că, deși instanța de fond a constatat ca fiind dovedite împrejurările de fapt al învinuirii aduse lui Casco Igor și lui Crestinov Alexandr în baza art.190 alin. (5) Cod penal, în sensul în care sunt descrise în rechizitoriu, probele cercetate în ședințele judiciare a primei instanțe, cercetate suplimentar în ședința instanței de apel, nu dovedesc aceste circumstanțe, dubiile neînlăturate operează în interesul inculpaților în strictă corespundere cu prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură

penală, din care rezultă că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțitului, învinuitului, inculpatului.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu *recurs* ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pe motivele indicate în recurs.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Consideră că instanța de apel, incorect și ilegal a emis decizia de achitare în privința lui Casco Igor și a lui Crestinov Alexandr, iar vinovăția acestora a fost demonstrată prin probe prezentate și examinate în cadrul ședinței de judecată.

Consideră critice argumentele instanței de apel precum că la caz ar exista relații civile or, partea vătămată s-a adresat cu o plângere penală referitor la acțiunile comise.

Susține că este diferență dintre relațiile civile și escrocherie prin intenție și anume prin faptul că inculpații prin complicitate s-au adresat la Inspectoratul "Intehagro" din or. Dondușeni, de unde au declarat pierderea pașaportului tehnic al combinei model "PCM 142 ACROS 530", determinându-1 pe inginerul-inspector teritorial "Intehagro" Dondușeni, să elibereze un duplicat al certificatului, iar în momentul intrării în posesie a acestuia, intenționat au înstrăinat combina de model "PCM 142 ACROS 530", unei terțe persoane fără a își onora obligația față de Railean Ion.

Invocă că în cazul în care ar fi existat relații civile așa cum menționează instanța de apel, inculpații urmau să transmită combina către SRL „Soragrorai”. Astfel, anume acțiunile menționate comise prin rea-credință, prin inducerea în eroarea atât a SRL „Soragrorai”, cât și a inginerul-inspector teritorial "Intehagro" Dondușeni, acțiuni îndreptate spre înstrăinarea combinei unei terțe persoane cu însușirea banilor primiți de la SRL „Soragrorai”, conțin elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie.

Or, în cazul existenței relațiilor clasice civile, care era necesitatea adresării la inspectoratul "Intehagro" din or. Dondușeni, pentru declararea pierderii pașaportului și pentru eliberarea unui duplicat al certificatului, la fel, pentru înstrăinarea combinei de model "PCM 142 ACROS 530", unei terțe persoane.

Totodată, instanța de apel argumentează faptul că SRL "Luxagro - Service" ar fi avut un drept de retenție față de SRL „Soragrorai”, or la caz inculpații nu și-au exercitat dreptul de retenție, or persoana care exercită dreptul de retenție are dreptul de a deține bunul atât timp cât creditorul bunului respectiv nu-1 despăgubește. La caz însă inculpații, nu au deținut bunul pînă la o eventuală despăgubire indicată de către Curtea de Apel ci au înstrăinat combina unei terțe persoane.

Cu referire la acțiunile inculpaților precum că au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (octombrie 2017 - aprilie 2018) nu erau prevăzute de legea penală, a menționat că instanța de judecată este în drept să recalifice acțiunile inculpaților conform legii vechi care este mai blândă pentru inculpați. A mai menționat că instanța de apel

corect a indicat în hotărâre că infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia.

Consideră recurentul că o asemenea decizie a instanței de apel nu poate fi menținută și urmează a fi casată pe motivele și temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) CPP, analizate mai sus, în scopul reparării erorilor de drept, cu remiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel.

6. Pe marginea recursului declarat, apărătorul inculpatului Casco Igor, Vlad Corneliu, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod procedură penală a depus referință, prin care a considerat că recursul urmează a fi respins ca fiind inadmisibil.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzie că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Verificând actele cauzei, raportate la criticele recursului, instanța de recurs conchide că, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, ad integrum, cu dispunerea rejudecării cauzei, instanța conducându-se în acest sens de prevederile art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Astfel, la această etapă, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1) pct. 2), 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat și dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost

corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Conform art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit reține că, procurorul invocă același temei pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, care statuează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

Instanța de recurs evidențiază că, nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective. Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii achitării inculpaților Casco Igor și Crestinov Alexandr, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii (lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie).

Așadar, instanța de recurs lecturând materialele cauzei penale, raportând cererea de apel declarată de procuror la conținutul materialelor din dosar, argumentele și motivarea cuprinsă în decizia instanței de apel constată că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor esențiale invocate în apel, care ar putea răsturna hotărârea primei instanțe.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că, instanța de apel în motivarea deciziei concluzionează că „... nu a fost stabilit când a apărut intenția infracțională a inculpaților: până la eliberarea facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 sau ulterior procurării de către SRL „Soragrorai” a combinei; cine era proprietarul real al combinei de model „PCM 142 ACROS 530” la data semnării facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, precum și la data înstrăinării acesteia SRL „Agroprofit” de către inculpatul Casco Igor, în baza Actului de achiziție a mărfurilor din 11.04.2018 semnat între SRL „Agroprofit” și Casco Igor; modalitatea achitării prețului combinei de către administratorul SRL „Soragrorai”, Railean Ion și nu a clarificat, în afara oricărui dubiu rezonabil, dacă banii încasați de la SRL „Agroprofit” de către Casco Igor au fost sau nu introduși în contul SRL „Luxagro Service”, sau dacă SRL „Soragrorai” ar fi avut față de SRL „Luxagro Service” careva datorii.”

Colegiul penal lărgit reține că, potrivit descripțivului deciziei, instanța de apel a făcut trimitere la probele din dosar, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele precum și nu a motivat în hotărâre admisibilitatea probelor administrate, nu a apreciat fiecare în parte și prin coroborarea lor, limitându-se la enumerarea acestora, contrar prevederilor art. 394

alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit căreia partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată¹ și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului², cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzații³.

În acest context, Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel urma să descrie circumstanțele cauzei constatate în ședința și care în cazul achitării inculpaților apriori trebuie să difere de cele imputate prin rechizitoriul, să dezbăluie concluzia sa și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și apărării, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale expunându-se asupra relațiilor civile apărute între SRL "Soragrorai" reprezentat de Railean Ion și SRL "Luxagro-Service" reprezentat de Casco Igor, preluând textual apelul declarat în interesele inculpatului Casco Igor, și lăsând fără justă apreciere probatoriului administrat pe cauză.

Instanța de apel nu a motivat și a lăsat fără răspuns justificat circumstanța de fapt, privind transmiterea de către inculpatul Casco Igor lui Răilean Ion certificatului de înmatriculare a combinei pentru asigurarea vânzării acesteia întreprinderii conduse de către ultimul, la prețul de 273000 lei, primite de către inculpat, și ulterioară netransmitere a combinei conform obligației asumate, dar înstrăinării acesteia unei persoane terțe în baza unui duplicat a certificatului de înmatriculare obținut de către inculpatul Casco Igor de la "Intehagro" din or. Dondușeni.

La fel, instanța de apel nu a motivat în decizie și nu a combătut temeiul declarării pierderii de către Casco Igor prin cererea depusă la Inspectoratul "Intehagro" din or. Dondușeni, a pașaportului tehnic al combinei model "PCM 142 ACROS 530", determinându-l pe inginerul-inspector teritorial "Intehagro" Dondușeni, să elibereze un duplicat al certificatului, cunoscând cu certitudine că a vândut combina dată prin factura fiscală cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017, combina ne mai aparținându-i de drept, or, Casco Igor intenționat a perfectat un nou certificat de înmatriculare și a înstrăinat combina de model "PCM 142 ACROS 530", unei terțe persoane fără a își onora obligația față de întreprinderea condusă de Railean Ion și fără al informa sau ai cere acordul acestuia.

Instanța de apel urma să motiveze acest fapt și să urma să ofere un răspuns participanților la proces, referitor la intenția inculpatului Casco Igor și scopul acestor acțiuni, în circumstanțele în care a cunoscut cu certitudine că originalul certificatului de înmatriculare a combinei a transmis lui Railean Ion în asigurarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a acestei combine, în baza facturii fiscale cu seria DAA 08723312 din 01.10.2017 pe care deținea inculpatul asupra combinei (f.d.44, vol. I).

În ce privește inculpatul Crestinov Alexandr, instanța de recurs atestă că instanța de apel a achitat pe acesta în baza aceluiași temei ca și pe inculpatul Casco Igor, însă în prealabil instanța de apel nu a stabilit în fapt rolul acestuia și acțiunile lui în raport cu partea vătămată.

La toate acestea circumstanțe esențiale ale cauzei instanța de apel nu a oferit răspuns deși sunt circumstanțe care stau la baza acuzații inculpaților Casco Igor și a lui Crestinov Alexandr.

Cu referire la încadrarea juridică, Colegiul penal lărgit atestă că prima instanță (f.d.185-189) eronat a încadrat acțiunile inculpaților Casco Igor și a lui Crestinov Alexandr în baza dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, modificată prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018 și anume: „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și părților actului juridic nul și anulabil, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean,...” deoarece conform art. 8 din Cod penal, caracterul infracțional al faptei (...) se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă că, concluziile instanței de apel nu cuprind un substrat factologic, având la bază doar probe indirecte. Or, conform prevederilor art. 100 alin. (4), 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Pe de altă parte, Colegiul penal lărgit relevă că concluzia instanței de apel cu privire la faptul că nu a fost dovedită intenția cât și modul de însușirea banilor de către inculpații Casco Igor și Crestinov Alexandr, este una abstractă și incertă, ori la caz dorința inculpatului Casco Igor a fost de a acționa în scop de cupiditate ce constituie semn obligatoriu al calificării infracțiunii de escrocherie.

În acest context, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Astfel, motivarea hotărârii reprezintă un element de transparentă a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal,

oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen *c.* Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții *c.* Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari *c.* Finlandei, (2001) § 30).

Generalizând cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul de recurs invocat de procuror și prevăzut în art.427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.7 din prezenta decizie.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, *Bodareu Octavian*.

Se casează total decizia din 03 mai 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți în cauza penală în privința lui Casco Igor Boris și Crestinov Alexandr Iurii, și se dispune rejudecarea cauzei în alt complet de judecată, de către Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 26 octombrie 2023.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Sergiu Daguța

Boris Talpă

Ghenadie Eremciuc

Ion Malanciuc